

1 Současná česká poezie

1.1 Současní čeští básníci a básničky

Cíle

Po prostudování této kapitoly budete umět:

- charakterizovat základní vývojové tendence současné české poezie,
- uvést hlavní představitele současné starší a mladší autorské generace,
- uvést příklady publikačních možností mladých autorů,
- interpretovat dílo vybraných autorů,
- použít vybrané dílo ve výuce,
- orientovat se v základních ICT zdrojích dané oblasti.

Průvodce studiem

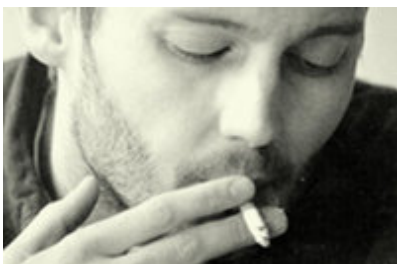
V úvodní kapitole tohoto kurzu se zaměříme na možnosti spojení současné české poezie a informačních zdrojů a seznámíme se s internetovými zdroji, jež lze využít pro výuku poezie. Také se na základě vývojových tendencí české poezie pokusíme charakterizovat tvorbu autorů starší generace a zároveň přiblížit tvorbu autorů mladších, nově vstupujících do literárního světa. U některých autorů upozorníme na jejich profily na sociálních sítích. Na závěr kapitoly nabídneme analýzu ICT zdrojů, které lze využít při výuce poezie.

1.1 Současní čeští básníci a básničky

Následující část textu obsahuje významné současné autory v oblasti poezie. Každý z uvedených autorů je představen a k jeho životu i dílu jsou uvedeny doplňující odkazy pro bližší seznámení. Odkazy jsou rozděleny na studijní a na doporučené.

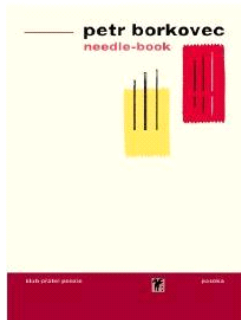
Petr Borkovec (Needlebook)

<http://www.czechlit.cz/autori/borkovec-petr/>

překladačské a publikační činnosti. Publikovat začal v roce 1990, přispíval a přispívá do řady časopisů (Akordu, Arkády, Iniciál, Katolického týdeníku, Literárních novin, Tvaru, Tvorby, Velehradu, Revolver Revue, Listů, Hostu ad.).

U autora upozorňujeme především na pozdější sbírku Needle-book (2003), doporučujeme však i předchozí sbírky, které jej zařadily mezi přední autory devadesátých let. Borkovec za svou práci získal řadu literárních cen.

Bližší informace včetně kompletní bibliografie autora, další doporučené literatury a odkazy naleznete na portálu [Slovník české literatury](#). V odkazech naleznete i uvedené časopisy. Rozhovor s Petrem Borkovcem v rámci pořadu Liberatura na Rádiu Wave (6. 4. 2010) naleznete na následující [adrese](#).

Miloš Doležal

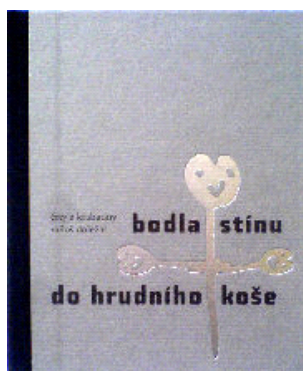
**(Bodla
stínu do
hrudního
koše)**

<http://www.czechlit.cz/autori/dolezal-milos/>

Jeden z předních současných básníků, kompletní informace včetně bibliografie autora, další doporučené literatury a odkazů prostudujte na portálu [Slovník české literatury](#).

Kniha
Miloše
Doležala
Bodla
stínu do
hrudního
koše
(2009)
získala
cenu
ministra
kultury
jako
Nejkrásnější
kniha roku
2009
v kategorii
Krásná
literatura.
Rozhovor
s Milošem
Doležalem
o sbírce
naleznete
na
Českém
rozhlasu
v pořadu
[Mozaika](#).
Další
doplňující
informace
o knize
s ukázkami
jsou
k dispozici
přímo na
[webových
stránkách
nakladatelství](#).

Bližší
informace
o knize a o
soutěži
Nejkrásnější
kniha roku
prostudujte
na portálu
[Památník
národního](#)

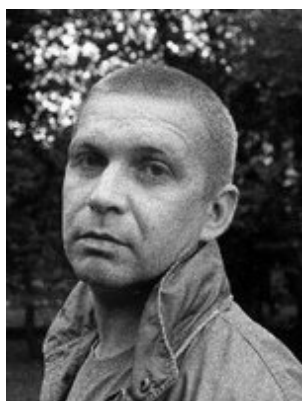
písemnictví,
dále se
podívejte
na server
CT24,
sekce
kultura.
Zajímavé
informace
jsou pro
zájemce
k dispozici
ve formě
zvukového
podcastu
na Českém
rozhlasu
v rámci
pořadu
Mozaika.

Neoficiální
stránku
Miloše
Doležala s
aktuálními
informacemi
naleznete
na sociální
síti
Facebook
[zde](#) (nebo
vyhledejte
sami).

Radek Fridrich

(**žibřid**)

<http://www.czechlit.cz/autori/fridrich-radek/>

Radek
Fridrich je
severočeský
básník,
pedagog,
překladatel
a
výtvarník.
Ve svém
básnickém
i
výtvarném
díle

dokumentuje
pozapomenutý
kraj Sudet
a jeho
obyvatel.
Z Fridrichovy
tvorby
zmiňme
básnickou
sbírku
Žibřid,
textovou
koláž
doprovázenou
frotážemi
autora.

Recenzi
knihy
naleznete
na portálu
[iLiteratura](#),
zmínka o
knize je
také
uvedena
na serveru
[Literarky](#) a
na serveru
[Litenky](#).

Petr Hruška

**(Zelený
svetr)**

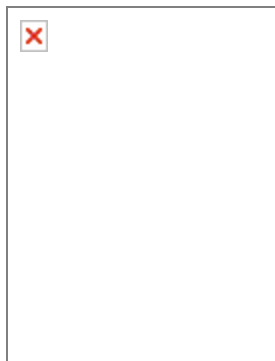
<http://www.czechlit.cz/autori/hruska-petr/>

Básník a literární historik, publikuje poezii a literární kritiku, přispíval a přispívá do časopisů Host, Tvar, Revolver Revue, Literární noviny, Psí víno ad. Je spoluzakladatelem ostravského časopisu Obrácená strana měsíce, který vycházel v letech 2004 – 2006. Petr Hruška měl vliv na utváření poetiky současných mladších autorů, například na Petra Borkovce či Pavla Kolmačky. Pro rozšiřující informace prostudujte autorův profil na portálu [Slovník české literatury](#) a přečtěte si rozhovor s autorem na portálu [iLiteratura](#). Pro zájemce je na Českém rozhlasu připraven ve formě podcastu k poslechu další [rozhovor](#).

U tohoto autora se opět zaměříme na jednu publikaci, bude se

jednat o
souborné
vydání
autorových
textů a
básnických
sbírek s
názvem
Zelený
svetr.

Kniha
obsahuje
dosud
vydané
Hruškovy
básnické
sbírky, tj.
Obývací
nepokoje,
Měsíce a
Vždycky
se ty
dveře
zavíraly,
doplňené
o krátké
prozaické
texty
s názvem
Odstavce.

Pavel Kolmačka

**(Viděl jsi,
že jsi)**

<http://www.czechlit.cz/autori/kolmacka-pavel/>

Bávník a
prozaik,
texty začal
publikovat
v průběhu
osmdesátých
let
v nejrůznějších
sbornících
a
periodikách,
v
devadesátých
letech
vydal
bávnícké
sbírky Vlál
za mnou
směšný
šos a Viděl
jsi, že jsi.

V roce
2006
publikoval
prózu
[Stopy za
obzor](#).
Rozhovor
s Pavlem
Kolmačkou
nejen o
jeho díle
naleznete
na [Portálu
české
literatury](#).
Autor se
pravidelně
účastní
autorských
čtení na
významných
českých
festivalech.

V roce
2010 vyšla
Kolmačkovi

básnická
sbírka
Moře.

**Vít
Slíva**
(Bubnování
na sudy)

<http://www.czechlit.cz/autori/sliva-vit/>

Básnická
tvorba
Víta Slívy
je
ovlivněna
poetikou
Vladimíra
Holana a
Františka
Halase.
Sbírka
Víta Slívy
Bubnování
na sudy
obdržela v
roce 2003
cenu
Magnesia
Litera.
V současné
době
pracuje
jako učitel
na
gymnáziu.
Profil
autora
naleznete
ve
[Slovníku
české
literatury.](#)

Kritika
sbírky
Bubnování
na sudy je
pro

zájemce
k dispozici
online
v časopisu
[Aluze.](#)

Viola a Sylva Fischerovy

<http://www.czechlit.cz/autori/fischerova-viola/>

<http://www.czechlit.cz/autori/fischerova-sylva/>

Viola
Fischerová,
básnířka a
překladatelka,
v emigraci
pracovala
v rádiu
Svobodná
Evropa,
připravovala
publicistické
a kulturní
pořady,
psala
recenze
a eseje.
Po roce
1990
uveřejňovala
básně
a povídky

v
Literárních
novinách,
Lidových
novinách,
Hostu,
Psím víně,
Revolver
Revue ad.
Významné
sbírky a
další texty
autorky
nastudujte
ve
[Slovníku
české
literatury](#)
nebo na
[Portálu
české
literatury](#).
Doplňující
rozhovor o
životních
cestách
Violy
Fischerové
je
k dispozici
[zde](#).

Sylva
Fischerová,
básnířka,
prozaička a
filoložka,
umělecké i
odborné
texty
publikovala
a publikuje
v časopisech
Tvar, v
Literárních
novinách,
Lidových
novinách,
Mladé
frontě,
Hostu,
Revolver
Revue aj.
V současné
době
pracuje na
Filosofické
fakultě UK
v Praze.
Podrobné
informace
o autorce
jsou
k dispozici
ve
[Slovníku
české
literatury](#),
ukázky
z tvorby
na [Portálu
české
literatury](#).
Recenzi
knihy
Původ

poezie
naleznete
na
[iLiteratura](#).
Na krátkou
videoukázku
autorské
interpretace
textu Vlák
se
podívejte
[zde](#).

Obě
autorky
mají profil
na sociální
síti
Facebook.

Hana Fousková

**(Troud,
Psice)**

<http://www.czechlit.cz/autori/fouskova-hana/>

Básnířka a
malířka
zkoušená
těžkým
životním
osudem,
který se
zrcadlí
v její
umělecké
tvorbě.
Profil
autorky
s ukázkami
naleznete
na
následující
[adrese](#),
rozhovor
v pořadu
Mozaika na
Českém
rozhlasu
stojí za
poslech
[zde](#).

Kateřina

Rudčenková

(Popel a slast)

<http://www.czechlit.cz/autori/rudcenkova-katerina/>

Básnířka,
prozaička,
dramatička,
Za
divadelní
hru Niekur
získala 2.
cenu v
dramatické
soutěži
Cen
Alfréda
Radoka za
rok 2006.
Podrobný
profil
autorky a
ukázky
jsou
k dispozici
na [Portálu
české
literatury](#),
můžete se
také
podívat na
[oficiální
webové
stránky
autorky](#).
Pro
zájemce
jsou
k dispozici
rozhovor a
zvukový
podcast na
Českém
rozhlasu
[zde](#) a [zde](#).

Pro zájemce

Zájemci o rozšíření znalostí si mohou vyhledat bližší informace o dalších dvou autorkách.

[Viktorie Rybáková](#)

[Simona Racková](#)

Analýza ICT zdrojů dané oblasti

Portál české literatury <http://www.czechlit.cz/>

Aluze <http://www.aluze.cz/>

Host Brno <http://www.hostbrno.cz/>

Magnesia Litera <http://www.magnesia-litera.cz/>

Památník národního písemnictví <http://www.pamatniknarodnihopisemnictvi.cz/>

Slovník české literatury <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/>

iLiteratura <http://iliteratura.cz/>

Literárky <http://www.literarky.cz/>

Antologie Vrh křídel <http://www.petr-fabian.cz/antologie/>

Shrnutí

Pro charakteristiku současné české poezie jsme vybrali uvedené autory. Pro zájemce je připraven seznam dalších odkazů, kde je možné dohledat doplňující informace. Ukázky z díla jednotlivých autorů jsou k dispozici na internetových stránkách Portál české literatury, tohoto webu můžete mmj. využít při hledání odpovědí na kontrolní otázky a úkoly.

Kontrolní otázky a úkoly

1. Jmenujte významné současné básníky a básničky.
2. Vyhledejte, jaká literární ocenění získal Petr Borkovec.
3. Která kniha byla vyhlášena jako nejkrásnější kniha roku 2009?
4. Které autory byste vybrali pro přiblížení současné české poezie? Zdůvodněte.
5. Jakou významnou cenu obdržel Vít Slíva?
6. Čím je charakteristická tvorba Hany Fouskové?
7. Kteří z autorů uvedených v této kapitole využívají pro publikaci svých textů sociální sítě? Jaké jsou hlavní výhody a nevýhody tohoto přístupu?
8. Jmenujte pět ICT zdrojů, které byste využili při výuce současné české poezie.

Pojmy k zapamatování

- Petr Borkovec, Miloš Doležal, Radek Fridrich, Petr Hruška, Pavel Kolmačka, Vít Slíva,
- Viola Fischerová, Sylva Fischerová, Hana Fousková, Kateřina Rudčenková,
- Magnesia Litera, Cena Alfréda Radoka.

Literatura

BALAŠTÍK, M. *Nová jména v české poezii 90. let*. Brno: CERM, 1998. ISBN 80-7204-100-2.

BALAŠTÍK, M. *Postgenerace. Zátíší a bojiště poezie 90. let 20. století*. Brno: Host, 2010. ISBN 978-80-7294-355-5.

BÍLEK, P. A. *Stavitelé křídel. Průvodce současnou českou poezií*. Praha: Fortuna, 1991. ISBN 80-85298-16-3.

KOPÁČ, R. *Pomalá slunce hlasů*. Praha: Concordia, 2005. ISBN 80-85997-27-4.

KOPÁČ, R., JIRKALOVÁ, K. (eds.) *Antologie nové české literatury 1995-2004*. Praha: Fra, 2004. ISBN 80-86603-22-9.

KOŽMÍN, Z., TRÁVNÍČEK, J. *Na tvrdém loži z psiho vína. Česká poezie od 40. let do současnosti*. Brno: Jota, 1998. ISBN 80-7242-001-1.

KŘIVÁNEK, V. *Kolik příležitostí má báseň. Kapitoly z české poválečné poezie 1945-2000*. Brno: Host, 2007. ISBN 978-80-7294-227-5.

ŠRÁMEK, P. a kol. *Pod cizím nebem bloudili jsme spolu. Rozpravy s básníky 90. let*. Praha: FF UK, 2009. ISBN 978-80-7308-273-4.

ŠTOLBA, J. *Nedopadající džbán. Úvahy o básnících a poezii*. Praha: Torst, 2006. ISBN 80-7215-294-7.

[Osobní data ke kapitole](#)

